



การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา

ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

Participatory Management in the Operation of Safety in Schools by School Administrators with the Phai Si Thong School Group Under the Lumphun Primary Educational Service Area Office 2

อลงกรณ์ ผางวารี และสุดา เนตรสว่าง

Alongkorn Phangwaree and Suda Netsawang

มหาวิทยาลัยนอร์ท เชียงใหม่

North-Chiang Mai University

Corresponding Author, E-mail: Tam_lung@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในกลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง ปีการศึกษา 2568 จำนวน 72 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 6 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.957 วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติค่า ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.63) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมควรมุ่งเน้นการปรึกษาหารือร่วมกันในการตัดสินใจ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการแจ้งเหตุและแก้ไขปัญหาความ

ได้รับบทความ: 29 มกราคม 2569; แก้ไขบทความ: 23 มีนาคม 2569; ตอรับตีพิมพ์: 28 มีนาคม 2569

Received: January 29, 2026; Revised: March 23, 2026; Accepted: March 28, 2026



ปลอดภัยอย่างรวดเร็ว การทำงานเป็นทีมที่ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน การใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการนิเทศติดตามและการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ปกครอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย สร้างความมั่นคงและความเชื่อมั่นให้แก่ชุมชนและภาคีเครือข่าย

คำสำคัญ: การบริหารแบบมีส่วนร่วม, การดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

This research is a mixed-methods study with the objectives of 1) studying the current state of participatory management in school safety operations among school administrators, and 2) studying guidelines for developing participatory management in school safety operations among school administrators in the Phai Si Thong school cluster under the Lamphun Primary Educational Service Area Office 2. The research population consisted of 72 school administrators and teachers in the Phai Si Thong school cluster during the 2025 academic year. The research instruments were questionnaires and interviews. The questionnaire had a reliability coefficient of 0.957. Quantitative data were analyzed using frequency, percentage, mean, and standard deviation statistics, while qualitative data were analyzed using content analysis from 6 key informants selected using purposive sampling.

The research findings showed that:

1. The overall state of participatory management in school safety operations was at the highest level (mean = 4.63). When considered by aspect, all aspects were at the highest level. The aspect with the highest mean was participation in receiving benefits, followed by participation in evaluation, participation in implementation, and participation in decision-making.

2. Guidelines for developing participatory management should focus on collaborative consultation in decision-making. Utilizing social media for rapid reporting and resolution of safety issues, fostering teamwork with management involvement, and employing professional learning communities (PLCs) combined with supervision, monitoring, and parental feedback are key



strategies to develop a safe environment, build security, and foster trust within the community and its stakeholders.

Keywords: Participatory Administration, School Safety Operations, School Administrators

1. บทนำ

ในปัจจุบัน สถานการณ์ด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาถือเป็นประเด็นสำคัญที่ได้รับความสนใจจากสังคมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีเหตุการณ์ความรุนแรงและภัยคุกคามหลากหลายรูปแบบเกิดขึ้นภายในรั้วโรงเรียน ซึ่งส่งผลกระทบโดยตรงต่อชีวิต ทรัพย์สิน และสภาพจิตใจของนักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เหตุการณ์ความรุนแรงที่ปรากฏในสื่อมวลชน ได้สะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงของระบบความปลอดภัยในสถานศึกษา เช่น กรณีที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ใช้อาวุธมีดทำร้ายเพื่อนจนเสียชีวิตภายในโรงเรียน โดยจากการสอบสวนพบว่าสาเหตุไม่ได้เกิดจากการทะเลาะวิวาททั่วไป หากแต่เกิดจากการถูกกลั่นแกล้งและรีดไถเงินอย่างต่อเนื่อง (ไทยรัฐ, 2567ก) เหตุการณ์ดังกล่าวชี้ให้เห็นว่าภัยคุกคามในสถานศึกษาอาจเกิดขึ้นจากบุคคลใกล้ชิด และมีรากเหง้ามาจากปัญหาทางพฤติกรรมและความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยตนเอง

นอกจากภัยคุกคามจากภายในแล้ว สถานศึกษายังต้องเผชิญกับภัยจากบุคคลภายนอก ดังปรากฏในกรณีข่าวชายวัย 38 ปี ซึ่งโรงเรียนว่าจ้างให้มาตัดต้นไม้ ได้บุกทำร้ายครูเวรที่ปฏิบัติหน้าที่ในวันหยุดจนได้รับบาดเจ็บ (ไทยรัฐ, 2567ข) เหตุการณ์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความหลากหลายและความซับซ้อนของภัยคุกคามในสถานศึกษา ทั้งภัยจากภายในและภายนอก ซึ่งล้วนเป็นสัญญาณเตือนถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการยกระดับและพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

โรงเรียนในฐานะ “บ้านหลังที่สอง” ของเด็ก มิได้มีบทบาทเพียงการจัดการเรียนการสอนทางวิชาการเท่านั้น หากแต่ต้องเป็นพื้นที่ที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการใช้ชีวิตและการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนอย่างรอบด้าน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงให้ความสำคัญกับความปลอดภัยของสถานศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนให้กับบุตรหลาน เนื่องจากนักเรียนต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ของวันอยู่ภายในโรงเรียนประมาณ 8–10 ชั่วโมง ดังนั้น ความปลอดภัยจึงถือเป็นภารกิจสำคัญสูงสุดที่สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งเน้นการสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในสถานศึกษาสำหรับทุกคน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 1) รวมถึงนโยบายด้านความปลอดภัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เน้นย้ำให้สถานศึกษามีระบบและมาตรการในการป้องกันและดูแลความปลอดภัยอย่างเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2566, หน้า 3)



ความปลอดภัยในสถานศึกษาหมายถึง สภาพที่ปราศจากภัยคุกคามและความเสี่ยงต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน (จินตนา สรายุทธพิทักษ์, 2561, หน้า 2) ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคุณภาพการเรียนรู้และพัฒนาการของผู้เรียน เนื่องจากเมื่อนักเรียนรู้สึกปลอดภัย จะสามารถมุ่งเน้นการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และลดโอกาสในการเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม (Apple bury, 2021 อ้างถึงในธนธวัฒน์ วรวัชรบรรชัย, 2567, หน้า 153) ทั้งนี้ ขอบข่ายความปลอดภัยในสถานศึกษารอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ 1) ภัยจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ 2) ภัยจากอุบัติเหตุ 3) ภัยจากการถูกละเมิดสิทธิ และ 4) ภัยจากผลกระทบทางสุขภาพทางกายและจิตใจ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน, 2566, หน้า 6)

การบรรลุเป้าหมายด้านความปลอดภัยอย่างยั่งยืนจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดการบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Management) ซึ่งเป็นกระบวนการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ และร่วมประเมินผล (ประภาพรรณ รักเลี้ยง, 2556, หน้า 123) แนวคิดดังกล่าวช่วยเสริมสร้างความร่วมมือและความเป็นเจ้าของร่วมกันในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับภาคีเครือข่ายในชุมชน (อดิสร ดีปานธรรม, 2561, หน้า 3)

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงตระหนักถึงความจำเป็นในการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารจัดการที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ การศึกษานี้จึงมุ่งศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 เพื่อให้ผลการศึกษาเป็นแนวทางเชิงปฏิบัติในการพัฒนาความปลอดภัยของสถานศึกษา และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2



3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา และแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

3.2 ประชากร พื้นที่วิจัย และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ปีการศึกษา 2568 รวมทั้งสิ้น 72 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน และครู จำนวน 66 คน พื้นที่วิจัยคือสถานศึกษาในกลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครู จำนวน 2 คน และผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 2 แบบ ได้แก่ 1) แบบสอบถามการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยสัมภาษณ์ แบบเจาะจง จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครู จำนวน 2 คน และ ผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ครอบคลุม 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมดำเนินการ การมีส่วนร่วมประเมินผล และการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.957 2) แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา

3.4 การเก็บแบบสอบถามและรวบรวมข้อมูล

1. ขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่ ถึงกลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

2. ทำการนัดวัน เวลา และสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสัมภาษณ์ตามที่กำหนดไว้

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาและสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยขออนุญาตใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

4. นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป



3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนนำไปวิเคราะห์ ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ถูกประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ทางสถิติ

ข้อมูลตอนที่ 1 ซึ่งเป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่และร้อยละ

ข้อมูลตอนที่ 2 วิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ไปแปลความหมายตามเกณฑ์ระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดถึงระดับมากที่สุด ตามแนวคิดของ สารธร ทรัพย์รวงทอง (2557)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยเริ่มจากการถอดเทปบันทึกเสียงและเรียบเรียงเป็นข้อความ จากนั้นจำแนกและจัดกลุ่มข้อมูลตามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์สาระสำคัญ แนวคิด และข้อค้นพบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อนำไปใช้ประกอบการอภิปรายผลและสรุปข้อเสนอแนะเชิงพัฒนา

3.6 สถิติ การวิเคราะห์ค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ จากนั้นนำผลการวิเคราะห์ไปแปลความหมายตามเกณฑ์ระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดโดยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปเปรียบเทียบกับแนวคิดในการแปลความหมาย ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.7 การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย การนำเสนอผลการวิจัยนำเสนอในรูปแบบการบรรยายประกอบตาราง แยกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณควบคู่กับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้เห็นภาพรวมและความเชื่อมโยงของผลการศึกษาอย่างชัดเจน



4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ความปลอดภัยในสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		
	μ	σ	แปลผล
1. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ	4.53	0.49	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมดำเนินการ	4.60	0.43	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมประเมินผล	4.67	0.34	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์	4.72	0.34	มากที่สุด
โดยรวม	4.63	0.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ($\mu = 4.72$) รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ($\mu = 4.67$) ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ($\mu = 4.60$) และ ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ($\mu = 4.53$)

4.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

จากผลการศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครู จำนวน 2 คน และ ผู้ปกครอง จำนวน 1 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประเด็นการสัมภาษณ์ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ของแต่ละด้านมากำหนดเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์ สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ได้ ดังนี้



ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ คือ ผู้บริหารควรจัดสรรผลประโยชน์ด้านความปลอดภัยอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง ทั้งในมิติของความรู้ วัสดุอุปกรณ์ และสวัสดิการ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของบุคลากรและนักเรียน ควรดำเนินมาตรการเชิงรุกเพื่อลดอุบัติเหตุและสร้างความมั่นคงปลอดภัย พร้อมทั้งสื่อสารผลสำเร็จด้านความปลอดภัยเพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นของผู้ปกครองและชุมชนอย่างยั่งยืน

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล คือ ผู้บริหารควรจัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ โดยใช้การประชุมสรุปผล การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศติดตามร่วมกัน ควรตรวจสอบพื้นที่เชิงประจักษ์เพื่อประเมินผลตามสภาพจริง พร้อมทั้งเปิดช่องทางรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ปฏิบัติงาน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่าย เพื่อใช้พัฒนามาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง

ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ คือ ผู้บริหารควรส่งเสริมการดำเนินงานความปลอดภัยในรูปแบบการทำงานเป็นทีม โดยลงไปร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับครู นักเรียน และเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สร้างบรรยากาศของความร่วมมือ ความสามัคคี และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ควบคู่กับการเสริมสร้างขวัญกำลังใจและการชื่นชม เพื่อให้บุคลากรเกิดความเต็มใจและความรับผิดชอบร่วมกันในการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ คือ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพิจารณาและตัดสินใจด้านความปลอดภัย โดยบรรจุประเด็นความปลอดภัยเป็นวาระสำคัญในการประชุม ใช้ข้อมูลจากการสำรวจพื้นที่จริงและการรายงานจุดเสี่ยงเป็นฐานในการตัดสินใจ ควรใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางสื่อสารเพื่อการตัดสินใจที่รวดเร็ว ตรงกับสภาพปัญหา และโปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณ

ผลการศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 สะท้อนให้เห็นถึงกลไกการขับเคลื่อนเชิงระบบที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างครบวงจร ตั้งแต่การตัดสินใจบนฐานข้อมูลความเสี่ยงจริงและการสื่อสารผ่านแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อความรวดเร็วและโปร่งใส ไปจนถึงการลงมือปฏิบัติร่วมกันในลักษณะเครือข่ายความร่วมมือที่สร้างบรรยากาศแห่งความสามัคคีและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากร โดยมีจุดเน้นสำคัญอยู่ที่การประเมินผลเชิงประจักษ์ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อการปรับปรุงมาตรการความปลอดภัยอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน นอกจากนี้ การจัดสรรทรัพยากรและสวัสดิการอย่างเป็นธรรมยังเป็นปัจจัยเกื้อหนุนสำคัญที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของนักเรียนและบุคลากร พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนผ่านการสื่อสารผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม ซึ่งแสดงถึงบทบาทเชิงรุกของผู้บริหารในการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกมิติทั้งด้านกายภาพและจิตวิทยาองค์กร



5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2

ภาพรวมผลการศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดในทุกมิติ โดยเรียงลำดับความสำคัญจาก ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดตามด้วย ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ และด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจตามลำดับ ทั้งนี้ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหารงานเชิงบูรณาการที่ครูและบุคลากรได้รับผลตอบแทนในรูปของความรู้และทรัพยากรสนับสนุนที่ชัดเจน สามารถอธิบายเป็นรายด้าน ดังต่อไปนี้

ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าครูและบุคลากรได้รับทั้งประโยชน์เชิงวิชาชีพและเชิงรูปธรรม เช่น การนำความรู้ไปใช้จริง การได้รับการยกย่อง และทรัพยากรสนับสนุนจากการดำเนินงานด้านความปลอดภัย ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระศักดิ์ สิมัต (2565, หน้า 66–67) ที่พบว่า การจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลประโยชน์ที่ได้รับมีส่วนช่วยสร้างแรงจูงใจและความยั่งยืนในการดำเนินงาน

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการมอบหมายบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหลายฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม และนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา เคณะอ่อน (2565, หน้า 184) ที่พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กในระดับมาก ซึ่งชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกระบวนการประเมินผลที่โปร่งใสและมีส่วนร่วม

ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องมีความร่วมมือในการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัย มีความรับผิดชอบร่วมกัน และสนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมถึงการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างเป็นรูปธรรม ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรศักดิ์ อรรถจินดา (2563, หน้า 95–98) ที่พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการมีผลต่อการจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานศึกษาในระดับมาก ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทของการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ

ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอ



ความคิดเห็น การเข้าถึงข้อมูล และการวางแผนก่อนการตัดสินใจ ซึ่งช่วยให้การบริหารงานมีความรอบคอบและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารงค์ จันฤทธิ์ (2567, หน้า 102) ที่พบว่า รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษามีความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ ไซยา หานุกาฬ (2564, หน้า 98) ที่ระบุว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของสถานศึกษา

5.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 สามารถอภิปรายผลตามผลการจากการสัมภาษณ์ ดังนี้

ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ แนวทางการพัฒนาพบว่า ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการปรึกษาหารือและตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลจากการสำรวจความเสี่ยงในพื้นที่จริงเป็นฐานในการพิจารณาความเร่งด่วนและการใช้งบประมาณ รวมถึงการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางแจ้งเหตุและร่วมตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างทันที่ แนวทางดังกล่าวช่วยให้การบริหารจัดการด้านความปลอดภัยมีความคุ้มค่าและตอบสนองต่อสภาพปัญหาจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรกร ชวดกลางลา (2565, หน้า 205) ที่เสนอให้สถานศึกษาตัดสินใจผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด

ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ แนวทางการพัฒนาพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมการดำเนินงานด้านความปลอดภัยในลักษณะการทำงานเป็นทีม และมีบทบาทร่วมปฏิบัติงานกับครูและบุคลากรอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างขวัญกำลังใจและบรรยากาศการทำงานเชิงบวก การมีส่วนร่วมเชิงรุกของผู้บริหารจะช่วยให้มาตรการความปลอดภัยถูกนำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร อุ่นสถานนท์ (2563, หน้า 95) ที่ระบุว่า การวางแผนและดำเนินการด้านความปลอดภัยร่วมกันช่วยเพิ่มความพร้อมและลดความเสี่ยงในสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล แนวทางการพัฒนาพบว่า ผู้บริหารควรจัดให้มีการประชุมสรุปผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ พัฒนาระบบนิเทศติดตาม และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย เช่น ผู้ปกครองและภาคีเครือข่าย เข้ามามีส่วนร่วมในการสะท้อนผลการดำเนินงาน การประเมินผลจากสภาพจริงช่วยให้เห็นจุดอ่อนและนำไปสู่การปรับปรุงงานด้านความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษบา เคณะอ่อน (2565, หน้า 184) ที่พบว่า การนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาการบริหารช่วยเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา

ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ แนวทางการพัฒนาพบว่า ผู้บริหารควรจัดสรรทรัพยากร สวัสดิการ และองค์ความรู้ด้านการป้องกันอันตรายอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งสื่อสารความสำเร็จด้านความปลอดภัยเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่สถานศึกษา การได้รับผลประโยชน์ที่ชัดเจนทั้งด้านวัตถุและจิตใจเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ทำให้บุคลากรและชุมชน



ร่วมมือกันอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา เคณะอ่อน (2565, หน้า 184) และ จิระศักดิ์ สิมัด (2565, หน้า 66–67) ที่ชี้ให้เห็นว่าการมีส่วนร่วมในการรักษาผลประโยชน์ส่งผลต่อความยั่งยืนของการจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมด้านความปลอดภัยในสถานศึกษาอย่างชัดเจน โดยเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน และกำหนดมาตรการความปลอดภัยบนฐานข้อมูลความเสี่ยงจากสภาพจริงของสถานศึกษา

2. ควรมีนโยบายกระจายอำนาจด้านการบริหารจัดการและการใช้งบประมาณความปลอดภัยให้แก่สถานศึกษา เพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการตัดสินใจและการดำเนินการแก้ไขปัญหาที่มีความเร่งด่วนตามบริบทของแต่ละพื้นที่

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผลด้านความปลอดภัยที่เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้ร่วมกัน พร้อมทั้งนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

4. ควรกำหนดนโยบายสร้างแรงจูงใจและการยกย่องเชิดชูเกียรติแก่ผู้บริหาร ครู บุคลากร และภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย โดยเชื่อมโยงผลการดำเนินงานกับการประเมินผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าทางวิชาชีพ

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการงบประมาณและการระดมทรัพยากรแบบมีส่วนร่วมจากภาคีเครือข่าย เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษาขนาดเล็ก เนื่องจากงบประมาณเป็นข้อจำกัดสำคัญในการดำเนินงานด้านความปลอดภัย

2. ควรศึกษาปัจจัยเชิงจิตวิทยาองค์กรที่ส่งผลต่อความภาคภูมิใจ ความสุขในการทำงาน และแรงจูงใจของครูและบุคลากรด้านความปลอดภัย เพื่อพัฒนาแนวทางเสริมสร้างความยั่งยืนในการบริหารจัดการความปลอดภัยในสถานศึกษา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

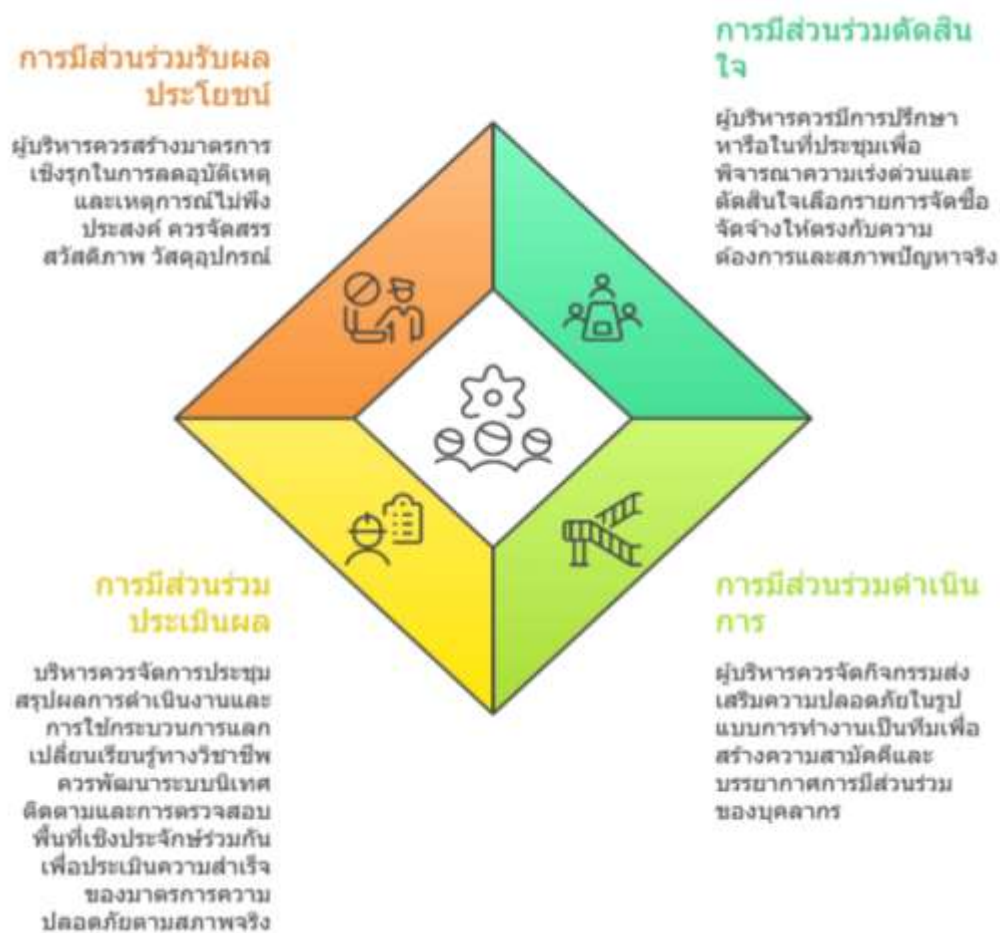
ด้านการมีส่วนร่วมตัดสินใจ ผู้บริหารควรมีการปรึกษาหารือในที่ประชุมเพื่อพิจารณาความเร่งด่วนและตัดสินใจเลือกรายการจัดซื้อจัดจ้างให้ตรงกับความต้องการและสภาพปัญหาจริง

ด้านการมีส่วนร่วมดำเนินการ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความปลอดภัยในรูปแบบการทำงานเป็นทีมเพื่อสร้างความสามัคคีและบรรยากาศการมีส่วนร่วมของบุคลากร



ด้านการมีส่วนร่วมประเมินผล บริหารจัดการประชุมสรุปผลการดำเนินงานและ การใช้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ ควรพัฒนาระบบนิเทศติดตามและการตรวจสอบ พื้นที่เชิงประจักษ์ร่วมกันเพื่อประเมินความสำเร็จของมาตรการความปลอดภัยตามสภาพจริง

ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ผู้บริหารควรสร้างมาตรการเชิงรุกในการลด อุบัติเหตุและเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ ควรจัดสรรสวัสดิภาพ วัสดุอุปกรณ์



ภาพที่ 1 แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินงานความปลอดภัยในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนไผ่สีทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2



เอกสารอ้างอิง

- กนกอร อุ่นสถานนท์.(2563). การบริหารด้านความปลอดภัยของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. *วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)*, 10 (2), 1-14. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/var/article/view/242175>
- จินตนา สรายุทธพิทักษ์. (2561). *โปรแกรมสุขภาพในโรงเรียน*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิระศักดิ์ สิมัด. (2565). สภาพปัญหาและแนวทางการจัดการความปลอดภัยของนักเรียนโรงเรียนไผ่ใหญ่ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. *วารสารมหาจุฬาลงกรณ์ปริทรรศน์*, 4(8), 58-84. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mcupnpbcr/article/download/253773/174253>
- ไชยา หานุกาพ. (2564). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลงานวิชาการของโรงเรียน*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ไทยรัฐ. (2567ก). ม.2 แทะเพื่อนนักเรียนเสียชีวิต เหตุข่มเหงรังแก ปัญหาชุกได้พรม ขนวนสังหารหมู่. เข้าถึงได้จาก <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2759564>
- ไทยรัฐ. (2567ข). หนุ่มบุกทำร้ายครูสาวเข้าเวรวันหยุดเจ็บ. เข้าถึงได้จาก https://www.thairath.co.th/tv/program/khao_tiang_thairath_sao_athit/776922
- ธนัทวัฒน์ วรวัชรบวรชัย. (2567). การบริหารความปลอดภัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการวิทยาลัยสันตพล*, 10(1), 151–157. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/scaj/article/view/267651>
- ธำรงค์ จันทฤทธิ. (2567). รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- บุษบา เคณะอ่อน. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ประภาพรรณ รักเลี้ยง. (2556). *หลักทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยพิษณุโลก.
- วัชรกร ขวดกลางลา. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*



ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

สาธิต ทรัพย์รวงทอง. (2557). *การวิจัยการศึกษา Education research*. นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564-2565)* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579*. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน. (2566). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. ลำพูน: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน.

สุรศักดิ์ อรรถจินดา. (2563). *การจัดการสภาพแวดล้อมทางกายภาพทั่วไป และภายใต้สถานการณ์ COVID – 19 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม*. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อดิสร ดีปานธรรม. (2561). *ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการจัดการด้านความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเพื่อการพัฒนา). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.